

میثاق

ترجمه و تفسیر روان قرآن مجید

جلد اول

(سوره‌های حمد، بقره، آل عمران و نساء)

نگارنده: حمید هدایتی

۱۴۰۲

- سرشناسه: هدایتی، حمید، ۱۳۴۸ -
- عنوان و نام پدیدآور: میثاق ترجمه و تفسیر روان قرآن مجید/ نگارنده حمید هدایتی
- مشخصات نشر: قم- عصر جوان، ۱۴۰۲
- مشخصات ظاهری: ج ۱.
- شابک: ج ۱. ۹۷۸-۶۲۲-۲۵۳-۴۴۰۰۰
- وضعیت فهرست نویسی: فیبا
- مندرجات: ج. ۱. سوره‌های حمد، بقره، آل عمران و نساء
- موضوع: تفاسیر شیعه -- قرن ۱۵
- Qur'an – Shiite hermeneutics -- ۲۱st century
- رده بندی کنگره: ۹۸BP
- رده بندی دیویی: ۱۷۹/۲۹۷
- شماره کتابشناسی ملی: ۹۳۱۴۴۷۳
- اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیبا

○ عنوان کتاب: میثاق ترجمه تفسیر روان قرآن مجید (جلد اول)

○ مؤلف: حمید هدایتی

○ انتشارات: عصر جوان

○ شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۵۳-۴۴۰۰۰

○ نوبت چاپ: اول ۱۴۰۲

○ خدمات فنی: ابوالقاسم کریم تبار

○ چاپخانه: زمزم

○ شمارگان: ۳۰۰ جلد

○ قیمت: ۳۸۰،۰۰۰ تومان

قم - خیابان ارم - پاساژ قدس - طبقه آخر - پلاک ۱۶۷ - انتشارات عصر جوان

تلفن ۰۲۵۳۷۷۳۰۰۳۷ - ۰۹۱۲۵۵۲۸۴۸۰

حق چاپ برای ناشر و مؤلف محفوظ است.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۷	مقدمه
۲۱	پیشگفتار
۲۳	سوره حمد
۲۳	ترجمه سوره حمد
۲۴	تفسیر سوره حمد
۲۸	سوره بقره
۲۸	ترجمه آیه ۱ تا آیه ۵
۲۹	تفسیر آیات ۱ تا ۵
۳۲	ترجمه آیه ۶ تا آیه ۱۶
۳۴	تفسیر آیات ۶ تا ۱۶
۳۸	ترجمه آیات ۱۷ تا ۲۴
۴۰	تفسیر آیات ۱۷ تا ۲۴
۴۴	ترجمه آیات ۲۵ تا ۲۹
۴۶	تفسیر آیات ۲۵ تا ۲۹
۵۰	ترجمه آیات ۳۰ تا ۳۷
۵۲	تفسیر آیات ۳۰ تا ۳۷

- ۶۰..... ترجمه آیات ۳۸ تا ۴۸.....
- ۶۲..... تفسیر آیات ۳۸ تا ۴۸.....
- ۶۸..... ترجمه آیات ۴۹ تا ۵۷.....
- ۷۰..... تفسیر آیات ۴۹ تا ۵۷.....
- ۷۶..... ترجمه آیات ۵۸ تا ۶۱.....
- ۷۸..... تفسیر آیات ۵۸ تا ۶۱.....
- ۸۱..... ترجمه آیات ۶۲ تا ۶۹.....
- ۸۳..... تفسیر آیات ۶۲ تا ۶۹.....
- ۸۷..... ترجمه آیات ۷۰ تا ۷۶.....
- ۸۹..... تفسیر آیات ۷۰ تا ۷۶.....
- ۹۳..... ترجمه آیات ۷۸ تا ۸۳.....
- ۹۵..... تفسیر آیات ۷۷ تا ۸۳.....
- ۹۸..... ترجمه آیات ۸۴ تا ۸۸.....
- ۱۰۰..... تفسیر آیات ۸۴ تا ۸۸.....
- ۱۰۳..... ترجمه آیات ۸۹ تا ۹۳.....
- ۱۰۵..... تفسیر آیات ۸۹ تا ۹۳.....
- ۱۰۹..... ترجمه آیات ۹۴ تا ۱۰۱.....
- ۱۱۱..... تفسیر آیات ۹۴ تا ۱۰۱.....
- ۱۱۴..... ترجمه آیات ۱۰۲ تا ۱۰۵.....

۱۱۶.....	تفسیر آیات ۱۰۲ تا ۱۰۵.....
۱۱۸.....	ترجمه آیات ۱۰۶ تا ۱۱۲.....
۱۲۰.....	تفسیر آیات ۱۰۶ تا ۱۱۲.....
۱۲۳.....	ترجمه آیات ۱۱۳ تا ۱۱۹.....
۱۲۵.....	تفسیر آیات ۱۱۳ تا ۱۱۹.....
۱۲۹.....	ترجمه آیات ۱۲۰ تا ۱۲۶.....
۱۳۱.....	تفسیر آیات ۱۲۰ تا ۱۲۶.....
۱۳۶.....	ترجمه آیات ۱۲۷ تا ۱۳۴.....
۱۳۸.....	تفسیر آیات ۱۲۷ تا ۱۳۴.....
۱۴۲.....	ترجمه آیات ۱۳۵ تا ۱۴۱.....
۱۴۴.....	تفسیر آیات ۱۳۵ تا ۱۴۰.....
۱۴۷.....	(جزء دوم) ترجمه آیات ۱۴۲ تا ۱۴۵.....
۱۴۹.....	تفسیر آیات ۱۴۲ تا ۱۴۵.....
۱۵۳.....	ترجمه آیات ۱۴۶ تا ۱۵۳.....
۱۵۵.....	تفسیر آیات ۱۴۶ تا ۱۵۲.....
۱۵۹.....	ترجمه آیات ۱۵۴ تا ۱۶۳.....
۱۶۱.....	تفسیر آیات ۱۵۴ تا ۱۶۳.....
۱۶۵.....	ترجمه آیات ۱۶۴ تا ۱۶۹.....
۱۶۷.....	تفسیر آیات ۱۶۴ تا ۱۶۹.....

۱۷۱	ترجمه آیات ۱۷۰ تا ۱۷۶
۱۷۳	تفسیر آیات ۱۷۰ تا ۱۷۶
۱۷۹	ترجمه آیات ۱۷۷ تا ۱۸۱
۱۸۱	تفسیر آیات ۱۷۷ تا ۱۸۱
۱۸۵	ترجمه آیات ۱۸۲ تا ۱۸۶
۱۸۷	تفسیر آیات ۱۸۲ تا ۱۸۶
۱۹۱	ترجمه آیات ۱۸۷ تا ۱۹۰
۱۹۳	تفسیر آیات ۱۸۷ تا ۱۹۰
۱۹۸	ترجمه آیات ۱۹۱ تا ۱۹۶
۲۰۰	تفسیر آیات ۱۹۱ تا ۱۹۶
۲۰۵	ترجمه آیات ۱۹۷ تا ۲۰۲
۲۰۷	تفسیر آیات ۱۹۷ تا ۲۰۲
۲۱۱	ترجمه آیات ۲۰۳ تا ۲۱۰
۲۱۳	تفسیر آیات از ۲۰۳ تا ۲۱۰
۲۱۶	ترجمه آیات ۲۱۱ تا ۲۱۲
۲۱۸	تفسیر آیات ۲۱۱ تا ۲۱۵
۲۲۳	ترجمه آیات ۲۱۶ تا ۲۱۹
۲۲۵	تفسیر آیات ۲۱۶ تا ۲۱۹
۲۲۹	ترجمه آیات ۲۲۰ تا ۲۲۴

۲۳۱	تفسیر آیات ۲۲۰ تا ۲۲۴
۲۳۵	ترجمه آیات ۲۲۵ تا ۲۳۰
۲۳۷	تفسیر آیات ۲۲۵ تا ۲۳۰
۲۴۰	ترجمه آیات ۲۳۱ تا ۲۳۳
۲۴۲	تفسیر آیات ۲۳۱ تا ۲۳۳
۲۴۵	ترجمه آیات ۲۳۴ تا ۲۳۷
۲۴۷	تفسیر آیات ۲۳۴ تا ۲۳۷
۲۵۰	ترجمه آیات ۲۳۸ تا ۲۴۵
۲۵۲	تفسیر آیات ۲۳۸ تا ۲۴۵
۲۵۷	ترجمه آیات ۲۴۶ تا ۲۴۸
۲۵۹	تفسیر آیات ۲۴۶ تا ۲۴۸
۲۶۲	ترجمه آیات ۲۴۹ تا ۲۵۲
۲۶۴	تفسیر آیات ۲۴۹ تا ۲۵۲
۲۶۷	ترجمه آیات ۲۵۳ تا ۲۵۶ (جزء سوم)
۲۶۹	تفسیر آیات ۲۵۳ تا ۲۵۶
۲۷۴	ترجمه آیات ۲۵۷ تا ۲۵۹
۲۷۶	تفسیر آیات ۲۵۷ تا ۲۵۹
۲۷۹	ترجمه آیات ۲۶۰ تا ۲۶۴
۲۸۱	تفسیر آیات ۲۶۰ تا ۲۶۴

۲۸۴	ترجمه آیات ۲۶۵ تا ۲۶۹
۲۸۶	تفسیر آیات ۲۶۵ تا ۲۶۹
۲۹۱	ترجمه آیات ۲۷۰ تا ۲۷۴
۲۹۳	تفسیر آیات ۲۷۰ تا ۲۷۴
۲۹۶	ترجمه آیات ۲۷۵ تا ۲۸۱
۲۹۸	تفسیر آیات ۲۷۵ تا ۲۸۱
۳۰۳	ترجمه آیه ۲۸۲
۳۰۵	تفسیر آیه ۲۸۲
۳۰۷	ترجمه آیات از ۲۸۳ تا ۲۸۶
۳۰۹	تفسیر آیات ۲۸۳ تا ۲۸۶
۳۱۳	سوره آل عمران
۳۱۳	ترجمه آیات اول تا دهم
۳۱۵	تفسیر آیات اول تا دهم
۳۲۱	ترجمه آیات ۱۱ تا ۱۶
۳۲۳	تفسیر آیات ۱۱ تا ۱۶
۳۲۷	ترجمه آیات ۱۷ تا ۲۳
۳۲۹	تفسیر آیات ۱۷ تا ۲۳
۳۳۳	ترجمه آیات ۲۴ تا ۳۰
۳۳۵	تفسیر آیات ۲۴ تا ۳۰

۳۳۹	ترجمه آیات ۳۱ تا ۳۸
۳۴۱	تفسیر آیات ۳۱ تا ۳۸
۳۴۵	ترجمه آیات ۳۹ تا ۴۶
۳۴۷	تفسیر آیات ۳۹ تا ۴۶
۳۵۱	ترجمه آیات ۴۷ تا ۵۳
۳۵۳	تفسیر آیات ۴۷ تا ۵۳
۳۵۷	ترجمه آیات ۵۴ تا ۶۲
۳۵۹	تفسیر آیات ۵۴ تا ۶۲
۳۶۴	ترجمه آیات ۶۳ تا ۷۱
۳۶۶	تفسیر آیات ۶۳ تا ۷۱
۳۷۰	ترجمه آیات ۷۲ تا ۷۸
۳۷۲	تفسیر آیات ۷۲ تا ۷۸
۳۷۶	ترجمه آیات ۷۹ تا ۸۴
۳۷۸	تفسیر آیات ۷۹ تا ۸۴
۳۸۱	ترجمه آیات ۸۵ تا ۹۲
۳۸۳	تفسیر آیات ۸۵ تا ۹۲
۳۸۷	(جزء چهارم) ترجمه آیات ۹۳ تا ۱۰۱
۳۸۹	تفسیر آیات ۹۳ تا ۱۰۱
۳۹۵	ترجمه آیات ۱۰۲ تا ۱۰۹

۳۹۷	تفسیر آیات ۱۰۲ تا ۱۰۹
۴۰۱	ترجمه آیات ۱۱۰ تا ۱۱۶
۴۰۳	تفسیر آیات ۱۱۰ تا ۱۱۶
۴۰۷	ترجمه آیات ۱۱۷ تا ۱۲۲
۴۰۹	تفسیر آیات ۱۱۷ تا ۱۲۲
۴۱۲	ترجمه آیات ۱۲۳ تا ۱۳۳
۴۱۴	تفسیر آیات ۱۲۳ تا ۱۳۳
۴۱۹	ترجمه آیات ۱۳۴ تا ۱۴۰
۴۲۱	تفسیر آیات ۱۳۴ تا ۱۴۱
۴۲۵	ترجمه آیات ۱۴۲ تا ۱۴۹
۴۲۷	تفسیر آیات ۱۴۲ تا ۱۴۹
۴۳۱	ترجمه آیات ۱۵۰ تا ۱۵۴
۴۳۳	تفسیر آیات ۱۵۰ تا ۱۵۴
۴۳۷	ترجمه آیات ۱۵۵ تا ۱۵۸
۴۳۹	تفسیر آیات ۱۵۵ تا ۱۵۸
۴۴۳	ترجمه آیات ۱۵۹ تا ۱۶۶
۴۴۵	تفسیر آیات ۱۵۹ تا ۱۶۶
۴۵۰	ترجمه آیات ۱۶۷ تا ۱۷۴
۴۵۲	تفسیر آیات ۱۶۷ تا ۱۷۴

۴۵۷.....	ترجمه آیات ۱۷۵ تا ۱۸۱.....
۴۵۹.....	تفسیر آیات ۱۷۵ تا ۱۸۱.....
۴۶۳.....	ترجمه آیات ۱۸۲ تا ۱۸۷.....
۴۶۵.....	تفسیر آیات ۱۸۲ تا ۱۸۷.....
۴۶۹.....	ترجمه آیات ۱۸۸ تا ۱۹۵.....
۴۷۱.....	تفسیر آیات ۱۸۸ تا ۱۹۵.....
۴۷۵.....	ترجمه آیات ۱۹۶ تا ۲۰۱.....
۴۷۷.....	تفسیر آیات ۱۹۶ تا ۲۰۱.....
۴۸۱.....	سوره نساء.....
۴۸۱.....	ترجمه آیات اول تا ششم.....
۴۸۱.....	به نام خداوند بخشنده مهربان.....
۴۸۳.....	تفسیر آیات سوره نساء از ابتدا تا آیه ۶.....
۴۸۹.....	ترجمه آیات ۷ تا ۱۱.....
۴۹۱.....	تفسیر آیات ۷ تا ۱۱.....
۴۹۷.....	ترجمه آیات ۱۲ تا ۱۴.....
۴۹۹.....	تفسیر آیات ۱۲ تا ۱۴.....
۵۰۱.....	ترجمه آیات ۱۵ تا ۱۹.....
۵۰۳.....	تفسیر آیات ۱۵ تا ۱۹.....
۵۰۷.....	ترجمه آیات ۲۰ تا ۲۳.....

۵۰۹	تفسیر آیات ۲۰ تا ۲۳
۵۱۲	ترجمه آیات ۲۴ تا ۲۶
۵۱۴	تفسیر آیات ۲۴ تا ۲۶
۵۱۷	ترجمه آیات ۲۷ تا ۳۳
۵۱۹	تفسیر آیات ۲۷ تا ۳۳
۵۲۳	ترجمه آیات ۳۴ تا ۳۷
۵۲۵	تفسیر آیات ۳۴ تا ۳۷
۵۳۰	ترجمه آیات ۳۸ تا ۴۴
۵۳۲	تفسیر آیات ۳۸ تا ۴۴
۵۳۶	ترجمه آیات ۴۵ تا ۵۱
۵۳۸	تفسیر آیات ۴۵ تا ۵۱
۵۴۲	ترجمه آیات ۵۲ تا ۵۹
۵۴۴	تفسیر آیات ۵۲ تا ۵۹
۵۴۹	ترجمه آیات ۶۰ تا ۶۵
۵۵۱	تفسیر آیات ۶۰ تا ۶۵
۵۵۴	ترجمه آیات ۶۶ تا ۷۴
۵۵۶	تفسیر آیات ۶۶ تا ۷۴
۵۶۰	ترجمه آیات ۷۵ تا ۷۹
۵۶۲	تفسیر آیات ۷۵ تا ۷۹

۵۶۷	ترجمه آیات ۸۰ تا ۸۶
۵۶۹	تفسیر آیات ۸۰ تا ۸۶
۵۷۴	ترجمه آیات ۸۷ تا ۹۱
۵۷۶	تفسیر آیات ۸۷ تا ۹۱
۵۸۰	ترجمه آیات ۹۲ تا ۹۴
۵۸۲	تفسیر آیات ۹۲ تا ۹۴
۵۸۶	ترجمه آیات ۹۵ تا ۱۰۱
۵۸۸	تفسیر آیات ۹۵ تا ۱۰۱
۵۹۲	ترجمه آیات ۱۰۲ تا ۱۰۵
۵۹۴	تفسیر آیات ۱۰۲ تا ۱۰۵
۵۹۷	ترجمه آیات ۱۰۶ تا ۱۱۳
۵۹۹	تفسیر آیات ۱۰۶ تا ۱۱۳
۶۰۳	ترجمه آیات ۱۱۴ تا ۱۲۱
۶۰۵	تفسیر آیات ۱۱۴ تا ۱۲۱
۶۱۰	ترجمه آیات ۱۲۲ تا ۱۲۷
۶۱۲	تفسیر آیات ۱۲۲ تا ۱۲۷
۶۱۶	ترجمه آیات ۱۲۹ تا ۱۳۴
۶۱۸	تفسیر آیات ۱۲۸ تا ۱۳۴
۶۲۲	ترجمه آیات ۱۳۵ تا ۱۴۰

- ۶۲۴ تفسیر آیات ۱۳۵ تا ۱۴۰.....
- ۶۲۸ ترجمه آیات ۱۴۱ تا ۱۴۵.....
- ۶۳۰ تفسیر آیات ۱۴۱ تا ۱۴۵.....
- ۶۳۴ ترجمه آیات ۱۴۸ تا ۱۵۴ «اول جزء ششم».....
- ۶۳۶ تفسیر آیات ۱۴۸ تا ۱۵۴.....
- ۶۴۰ ترجمه آیات ۱۵۵ با ۱۶۲.....
- ۶۴۲ تفسیر آیات ۱۵۵ تا ۱۶۲.....
- ۶۴۵ ترجمه آیات ۱۶۳ تا ۱۷۰.....
- ۶۴۷ تفسیر آیات ۱۶۳ تا ۱۷۰.....
- ۶۵۰ ترجمه آیات ۱۷۱ تا ۱۷۵.....
- ۶۵۲ تفسیر آیات ۱۷۱ تا ۱۷۵.....
- ۶۵۵ ترجمه آخرین آیه ۱۷۶.....
- ۶۵۶ تفسیر آخرین آیه سوره نساء آیه ۱۷۶.....

مقدمه

﴿إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ﴾

سوره اسراء، آیه ۹

نقش قرآن تا درین عالم نشست
فاش گویم آنچه در دل مضمّن است
نقشهای پاپ و کاهن را شکست
این کتابی نیست چیزی دیگر است
جان چو دیگر شد جهان دیگر شود
اقبال لاهوری

ترجمه تفسیری؛ راهکاری برای تدبر در قرآن است.

رهبرانقلاب در محفل انس با قرآن کریم در سال ۱۴۰۲ به مسأله‌ی تلاوت با تدبر اشاره کردند و ترجمه‌ی تفسیری را یکی از راه حل‌های آشنایی با زبان قرآن و تدبر در قرآن دانستند.^۱

دو دیدگاه در باره ترجمه تفسیری قرآن

ترجمه‌ی قرآن کریم یکی از حوزه‌های اختلاف آرا میان عالمان تفسیر و علوم قرآنی در طول تاریخ بوده است. عده‌ای اساساً قرآن را ترجمه‌ناپذیر می‌دانستند و قائل بودند که قرآن نشاید و نباید ترجمه

۱. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای فرمودند: «یکی از کارهای مهم این است که ما بتوانیم تلاوت قرآن را بیامیزیم به ترجمه‌ی تفسیری، نه ترجمه‌ی صرفاً معنی کلمات؛ یک ترجمه‌ی تفسیری که بعضی از ترجمه‌هایی که امروز رایج است و در دست مردم است، همین خصوصیت را دارند که یک نکاتی را در آنجا توجه داده‌اند.» ۱۴۰۲/۰۱/۰۳.

شود. بخشی از قائلان به این دیدگاه تا جایی پیش رفتند که حکم به حرمت ترجمه قرآن دادند. این نگرش هرچند در روزگار کنونی رو به ضعف و تعدیل رفته، اما همچنان هستند کسانی که نگاه مثبتی به ترجمه قرآن ندارند و بر این باور هستند که مواجهه‌ی مستقیم با متن قرآن، سطوحی از فهم و معنا را به مخاطب منتقل می‌کند. از طرف دیگر، کسانی هم بودند و هستند که ضمن عقیده به ترجمه‌پذیری قرآن کریم و استناد به نمونه‌هایی از ترجمه‌ی فارسی قرآن در صدر اسلام، بر لزوم ترجمه‌ی قرآن برای غیر عرب‌زبان‌ها تأکید ورزیده‌اند و تنها راه فهم معانی را منحصر به ترجمه دانسته‌اند.

با وجود اهمیت انس با متن قرآن، رهبر انقلاب بارها بر لزوم ترجمه قرآن کریم تأکید کرده‌اند: «در قرآن باید تدبیر کرد. من باز هم از شما جوانان خواهش می‌کنم که با معانی قرآن انس پیدا کنید و ترجمه قرآن را بفهمید. من بارها این را از جوانان خواسته‌ام و بسیاری هم اقدام کرده‌اند... هرچه تلاوت کردید، ترجمه آن را هم نگاه کنید؛ بگذارید این مفاهیم در ذهن جوان شما حک شود. در آن صورت فرصت تدبیر پیدا خواهید کرد.» (بیانات در مراسم اختتامیه مسابقات حفظ و قرائت قرآن کریم، ۰۹/۰۸/۱۳۷۹) در موضع دیگری می‌فرمایند: «بخصوص شما که قرآن را تلاوت میکنید، حتماً ترجمه‌ی آن قسمتی را که میخوانید، بدانید. و بدانید بدون دانستن ترجمه‌ی قرآن، قادر به یک تلاوت خوب نخواهید بود.» (بیانات در دیدار جمعی از قاریان قرآن، ۱۳۶۸/۰۴/۱۲)

اکنون فاضل ارجمند جناب حجت الاسلام و المسلمین حمید هدایتی
کوشیده است در این کتاب در ذیل ترجمه قرآن ظرایفی از آیات را با
قلمی روان با استفاده از تفاسیر بنمایاند. مطالعه این کتاب به طلاب،
دانشجویان و رهپویان قرآن توصیه می‌شود.

مهدی مؤمنی تیکدری ۱۴۰۲/۱۱/۳۰

پیشگفتار

بسم الله الرحمن الرحيم

قرآن کتاب آسمانی مسلمانان بوده که حاوی اعجازها و نکات مختلفی است و برای تمامی جنبه های زندگی فردی اجتماعی انسان ها سودمند است. نکات فراوان اخلاقی تربیتی و روانشناسی و ارتباطی و حقوقی و سلامتی و علمی از ویژگی های خارق العاده این کتاب است که در ۱۴۰۰ سال پیش در میان قومی بدوی نزول یافت. به همین دلیل است که فردی مانند ناپلئون بناپارت امپراتور فرانسه در این باره می گوید: امیدوارم آن زمان دور نباشد که من بتوانم همه دانشمندان جهان را بایکدیگر متحد کنم تا نظامی یکنواخت فقط بر اساس اصول قرآن مجید که اصالت و حقیقت دارد و می تواند مردم را به سعادت برساند، ترسیم کنم. قرآن به تنهایی عهده دار سعادت بشر است.

دو وظیفه اصلی انسانها در قبال قرآن کریم، تدبیر و فهم دقیق و سپس عمل درست و کامل است. این مجموعه تفسیری، در جهت شناخت هرچه بهتر قرآن کریم گام برداشته است.

از ویژگی های خاص این تفسیر این است که سعی در روان نویسی و استفاده از واژگانی قابل فهم و عدم استفاده از عبارات مبهم و طولانی در ترجمه و تفسیر بوده است؛ که این موجب می گردد مطالب برای تمامی اقشار مخاطب، مفید باشد. شیوه نگارش این کتاب، استفاده از تفاسیر مختلف، خصوصاً میزان، نمونه، مبین و مجمع البیان است. اما به سبب

مستدل تر و محکم تر بودن تفسير الميزان، در تفسير آيات هماهنگی با اين کتاب استفاده بیشتری شده و سعی شده تا مطالب مخالف تفسير الميزان، مطلبی بيان نگردد. ضمن اينکه در امر ترجمه سعی در دقيق بودن الفاظ بوده است؛ برای اين امر، از تفسير مبین نیز، استفاده بیشتری شده است. بنابراین استفاده از اين کتاب برای مخاطبی که بخواهد هم از تفاسير مختلف، بهره مند شود و فرصت بهره برداری از تمامی آنان را ندارد، بسیار مفيد خواهد بود. چراکه مطالب به صورت گویا، مختصر و جامع بيان شده است.

اميد آن که اين کتاب نوری بر سر راه قرآن پژوهان و عاملين به قرآن گردد و خداوند بر توفیقات نویسنده و خواننده کتاب بیفزاید. در پایان از دوستانی که نظر لطف به اين حقیر داشتند علی الخصوص جناب دکتر مؤمنی، استاد حوزه و دانشگاه، صمیمانه تقدیر و تشکر فراوان دارم.

حقیر حمید هدایتی